

Virun 30 Joer wär et ganz normal gewiescht, datt – wann ech elo richtig rechnen – néng Deputéiert weeder e Büro nach e Laptop nach soss iergendwellech materiell Ekipement kritt hätten, knapps Riedezäit kritt hätten. Och dat huet sech missen an där Institution hei erkämpft ginn. Et ass also sécher net esou, datt et normal ass, datt hei jiddwereen enger Meinung ass. Ech menge souguer, datt och haut nach ëmmer, wa mer haut de Vott huelen, net jiddwereen der fester Iwwerzeegung ass, datt dat heiten dat Richteg ass.

Ech kann Iech awer soen, datt ech der Meinung sinn, datt et dat Richteg ass. An ech mengen nämlech, datt et dat Richteg ass, well et a Richtung Zukunft geet. Et geet an déi Richtung, déi d'Leit vun eis erwaarden. D'Zäiten, wou Politick hanner zouenen Diere konnt gemaach ginn, sinn eriwwer. An dat net eréischt säit haut, net eréischt säit gëschter, mee scho vill méi laang. An dofir ass et néideg, datt mir als Institution eis och beweegen.

Ech hunn u sech weineg Suergen ... An dofir hu mer deemools déi Resolutione matgestëmmt. Mir hunn och an der Conférence, am Büro ëmmer erëm drop higewierkt, datt dat soll weidergoen. Et ass net weiderkomm. An ech erënnere mech, datt ech heibannen e memorabelen Austausch hat mat dem Fraktiounschef vun enger Partei, dee mech elo mat ganz groussen Aen ukuckt, wéi ech gesot hunn, si géife mat zwee Féiss op der Brems stoen. Ma ech si ganz frou, datt se elo mat zwee Féiss dann op de Gas getrëppelt sinn an datt et elo virugeet. An dofir sinn ech ganz frou, datt mer dat haut hei kënnen unanime stëmmen, an ech ginn den Accord vun de Piraten.

Villmools merci.

M. Marc Goergen (Piraten) | Ganz gutt!

(Interruption)

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Clement. Ech mengen, d'Riednerlëscht wär elo ofgeschloss.

(Hilarité)

Plusieurs voix | Nee.

M. Claude Wiseler, Président | A nee. Sorry, mee ech hunn Iech net op menger Lëscht hei stoen. Mee Dir kritt awer selbstverständlech gären d'Wuert. Här Baum.

M. Marc Baum (déi Lénk) | Dat deet mer leed, Här President, well Der wäert et net bereien. Ech wollt nämlech och mat engem Luef notament un Iech ufänken. Dat hei ass effektiv e Schrëtt, deen eis elo vläicht selbstverständlech virkënn, mee de Sven Clement huet et ganz richtig gesot: Viru 15 Joer – et muss een net 30 Joer zrëckgoen – war et nach net selbstverständlech, datt iwwerhaapt d'Pven, déi schrëftlech Pven, ëffentlech waren. Dat war dann eng Initiativ vun deene Gréngen, déi dat da quasi geleakt hunn, iert dat Wuert eigentlech wierklech bekannt ginn ass oder sprochräif ginn ass.

An duerno war et souguer nach eng Risendiskussion, ob dann d'Deputéiert mat hirem eegenen Numm, wa se Interventione gemaach hunn, kënnen dosto. Do stoung dann ëmmer nëmme „Representant vun der LSAP“ oder „Representant vun der CSV“, wat fir eis ganz gutt war, well de Representant vun déi Lénk, dat war meeschtens an enger Kommissioun just een. Da wosst ee jo, wie geschwat huet, wann ee just op d'Lëscht gekuckt huet.

(Hilarité)

Déi Absurditéit ass dann och iergendwann ofgeschafft ginn. An elo hu mer dann ëffentlech Sätzungen – oder de Versuch dovunner –, déi kënnen nogekuckt ginn.

Ech mengen – an dat ass dat Haaptargument hannerdrun – an ech sinn der fester Iwwerzeegung, datt déi parlamentaresch Aarbecht an de Kommissiounen doduerch besser gëtt, well ech mengen, de Fait, datt Saachen iwwerdree ginn, fir eis alleguer en Usporn ass, eventuell d'Texter am Virfeld méi genau ze kucken, vläicht och d'Avise vun de Berufsskummeren, déi awer an der Vergaangenheet e bësse stiefmütterlech behandelt gi sinn, och an der ëffentlecher Sëtzung méi seriöze diskutieren an domadder déi politesch Essenz vun der Debat, déi mer hei an der Chamber solle féieren, méi räich ze maachen.

Duerfir mengen ech, datt dat hei e wichtige Schrëtt ass, iwwert deen ech mech ganz staark freeën.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Baum. Ech bereien et effektiv net.

(Hilarité)

Da komme mer zur Ofstëmmung iwwert den Ännerungsvorschlag vum Chambersreglement 8351. Den Text steet am Document parlementaire 8351¹.

Vote sur la proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés 8351

D'Ofstëmmen fänkt elo un. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. Ok, da schlëssen ech de Vott of.

Ech hunn 58 Jo-Stëmmen. D'Madamm Tanson ziele mer derbäi, 59. An d'Madamm Welfring iwwert d'Procuration. Da si mer op 60 Jo-Stëmmen a selbstverständlech da keen Neen a keng Abstention.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter (par M. Laurent Mosar) et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino (par M. André Bauler), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering (par M. Fernand Etgen), Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt (par Mme Corinne Cahen), Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. Gusty Graas) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz (par M. Georges Engel), Francine Closener (par Mme Taina Bofferding), M. Yves Cruchten (par M. Mars Di Bartolomeo), Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Paulette Lenert ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos (par M. Jeff Engelen) et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic (par M. François Bausch), Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring (par Mme Sam Tanson) ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

An hei brauche mer och net eng Dispens vum zweete Vott ze froen.

12.8352 – Proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés relative au temps de parole

Soumat kënnen mer zum nächsten a leschte Punkt vum Ordre du jour kommen. Dat ass den Ännerungsvorschlag vum Chambersreglement 8352, an zwar eng Upassung vun de Riedezäiten. D'Riedezäit ass hei nom

Basismodell festgeluecht an deemno folgendermoossen opgedeelt: D'Rapportrice huet zéng Minutten, all Fraktioun an all Sensibilitéit fënnf Minutten. An et hu sech elo schonn ageschriwwen: d'Madamm Stéphanie Weydert, den Här Gilles Baum, den Här Mars Di Bartolomeo, den Här Fred Keup an den Här Sven Clement. An da ginn ech dovunner aus, datt den Här Marc Baum sech och ageschriwwen huet. Ok, dann hu mer dat direkt schonn elo gekläert. Dann huet d'Wuert: d'Rapportrice vum Projet, déi honorabel Deputéiert Madamm Sam Tanson. Madamm Tanson.

Rapport de la Commission du Règlement

Mme Sam Tanson (déi gréng), rapportrice | Merci, Här President. Hei ass dann elo manner a Richtung Transparenz, mee méi a Richtung Liewensqualität ...

(Hilarité)

... fir jiddwereen, deen eis Debatte suivéiert, an och vläicht fir eis selwer eng Dynamisierung vun den Diskussiounen. Et ass jo ganz wichteg, dass mer Sujeten debattéieren, mee wéi de Chamberspresident nach de Moien um Radio erkläert huet: Wann een 30 Minutten huet, da mengt een, et misst een déi och fëllen, well ee soss gesot kritt, et hätt een näischt ze soen. Soudass dat eppes ass, wat natierlech soll derzou féieren, dass mer eis Messag vläicht e bësse méi kondenséiert, mee awer nach ëmmer a gudden Diskussiounen hei eriwwerbrénge kënnen an och esou, dass awer och déi Sensibilitäten a Fraktiounen, déi manner Riedezäit hunn, elo net ze kuerz kommen.

Ech denken, Dir kennt och hei de Werdegang: Et ass deposéiert ginn de 25. Januar 2024 vun deene selwechte Leit wéi déi, déi ech virdu genannt hunn. Dunn ass et och an d'Reglementskommissioun komm. An och dëse Rapport gouf den 13. Mäerz 2024 ugehall.

Mir hunn hei eng ganz Rëtsch Modifikatiounen. Eng hutt Der virdu scho materlieft. Mir praktikéieren déi schonn, si steet awer nach net formell dran. Dat ass eeben dee Modell, wou mer e Rapport maachen – wéi virdu den Här Mosar –, wou awer keng Diskussioun ass.

Deen aneren ass de Modell, wou kee Rapport an och keen Debat ass, deen dann och elo detailléiert am Reglement am Artikel 73 drasteet.

De Modèle de base bleift d'selwecht.

An dann deen neie Modell 1, dat ass dann eeben deen, dee lo wierklech e bësse gekierzt gëtt. En gros ass dat dann d'Hallschent vun deem, wat virdu virgesi war, mat engem Seuil minimal vu siwe Minutten, deen erakënn.

Deen neie Modell 2 ass den aktuelle Modell 1. De Modell 3 ass den aktuelle Modell 2. De Modell 4 ass den aktuelle Modell 3. An de Modell 5 bleift in-changé.

Et bleift och weiderhin esou, dass, wa keen Accord fonnt gëtt, dann e Modell an der Conférence des Présidents imposéiert gëtt. Dat ass da fir e Projet de loi de Modell 3, also den aktuelle Modell 2, a fir Débats de consultation an Débats d'orientation eebefalls de Modell 3. An natierlech fir déi ganz grouss a wichteg Debatten, wou och vläicht da méi Riedner zu Wuert kommen, wéi den Débat sur l'état de la nation an natierlech d'Politique financière, do spillt d'office de Modell 5.

An dann eeben och hei: Als Verriederin vun deene Grénge ginn ech den Accord da vun eis fir dës Modifikation. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Tanson, fir Äre schrëftlechen an Äre mündleche Rapport.

An dann ass d'Wuert fir d'Madamm Stéphanie Weydert. Madamm Weydert.

Discussion générale

Mme Stéphanie Weydert (CSV) | Villmools merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, jo, an der Praxis gesi mer oft, datt verschidde Riedemodeller, wéi se aktuell ugewannt ginn, einfach net méi zäitgeméiss sinn. D'Riedezäite sinn ze laang an oft gëtt et eigentlech guer näischt Neies méi derzou ze soen, soudatt eenzel Interventioune vun den Deputéierten – ouni engem wëllen ze no ze trieden – zu repetitive Monologe ginn.

Konkreet ginn duerch dës Ännerung vum Chambersreglement zwee nei Modeller agefouert an d'Riedemodeller gekierzt, sou wéi d'Rapportrice dat scho gesot huet. An ab Abrëll gëllt et also, déi politesch Messagen an der Pleniëre méi kuerz a méi knackeg ze faassen. An dat ass gutt esou, well nëmmen esou kréie mer méi dynamesch Debaten an der Chamber.

Mir denken, datt duerch dës Mesüre keen ze kuerz komme wäert an den Debaten an dass d'Chamber doduerch méi modern gëtt an dass et virun allem fir d'Leit dobause méi interessant gëtt, an d'Chambersetzung eranzelauscheren. Dofir gesi mir dat als absolutt zäitgeméiss Moderniséierung. An heimat ginn ech och den Accord vun der CSV-Fraktioun.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Weydert. Dann ass et um Här Gilles Baum.

M. Gilles Baum (DP) | Merci, Här President. Ech hat eng Léierin an der Primärschoul, wa mer en Aufsatz geschriwwen hunn, dann huet se gesot: „In der Kürze liegt die Würze.“ Voilà! A wa mir et elo hei fäerdegbréngen, méi gezielt eis Messagen ze placéieren, a mir gewannen e bëssen Zäit, ech mengen, dann ass dat gutt fir eis, et ass gutt fir déi Leit, déi eis nolauscheren, an et ass gutt fir d'Representatioun vun der Politik. An da fänken ech och direkt elo de Moment schonn un an ech halen op.

(Hilarité)

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Ma très bien, Här Baum. An da ginn ech d'Wuert un den Här Mars Di Bartolomeo.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Merci, Här President. An ech hat e Léiermeeschter, dee mer gesot huet: „Wann s de méi wéi zéng Minutte braucht, dann hues de Onrecht.“

(Exclamations et hilarité)

An dofir follegen ech dem Beispill vu mengem Virriedner an ech bréngen den Accord vun eiser Fraktioun.

Une voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Ech wëll awer ënnersträichen, dass ech mengem Léiermeeschter viles gegleeft hunn, ...

M. Georges Engel (LSAP) | ... mee dat awer net!

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | ... mee awer dat net!

(Hilarité)

Mme Sam Tanson (déi gréng), rapportrice | Et ass schued, soss hätte mer Iech dat deemnächst eng Kéier rappeliert an enger Kommissiounsetzung, Här Di Bartolomeo.

(Hilarité)

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | O, hei ...

M. Claude Wiseler, Président | Sou, wannechge-lift, et ass elo um Här Fred Keup. Här Keup, Dir hutt d'Wuert.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Mir kréien eng nei Bün.

M. Fred Keup (ADR) | Merci, Här President. Jo, also ech mussen och soen, dass dat heite mer perséinlech wierklech och um Häerz loung, fir déi Riedezäiten e bëssen ze verkierzen. Ech weess net, anerer si vläicht scho méi Joren a Joerzénkten heibannen an hunn dat vläicht nach méi an der Gewunnecht, mee ech fannen awer, dass verschidde Rieden, déi ech hu misse matmaachen an de leschte véier Joer, vill ze vill laang waren. An dat kënnt dann op dat eraus, wat grad gesot ginn ass: Et gëtt ëmmer erëm dat selwecht widderholl. Et gëtt eng Ried gehalen, déi kee Rapport méi huet zu deene Riede virdrun. Et ass keng richtig Debatt, et gëtt einfach en Text virgedroen eng hallef Stonn laang, wou een dat Ganzt och kéint a méi kuerzer Zäit maachen.

Duerfir géif ech esouguer nach méi wäit goen an ech géif iwwerhaupt, och bei Interpellatiounen vläicht, kucken, fir se méi niddereg ze maachen, déi Riedezäit. Iwwerall, ass dat iwwerhaupt alles vill méi kuerz. An dann huet een awer ëmmer genuch. A fënnf Minutten, zéng Minutte kann een nach genuch soen. Et muss een net ëmmer eng hallef Stonn hunn. Duerfir stëmme mer dat hei natierlech ganz gär mat.

Ech soe Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Keup. Här Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. D'Riedezäite gi méi kuerz. Dat heescht, datt et an Zukunft och nach méi pointéiert muss sinn. An dat féiert da vläicht dozou, datt deen een oder anere Message sech och erëm e bësse méi kloer vuneneen ënnerscheet, well ech mengen, wat mer méi laang schwätzen, wat mer eis vill méi widderhuelen ënnerteneen, well jo am Fong ëmmer dat nämmlecht gesot gëtt, bis dann de politesche Message kënnt, bis déi politesch ënnerscheidung kënnt, bis dat, wou mer eis net méi eens sinn.

Ech mengen, dat kënne erauszesträichen, dat gëtt elo en Challenge déi nächst Wochen, Méint a Joren. An dat féiert sécher derzou, datt et e bësse méi dynamesch gëtt. Mir wëssen alleguerten, d'Opmierksamkeetsspan vun de Leit hält ëmmer méi of, an esou kënne se dann awer nach d'Chamber suivéieren, well mir ginn dann och e bësse méi kuerz. Mir wäerten dat hei matstëmmen.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Clement. Dann ass et um Här Marc Baum.

M. Marc Baum (déi Lénk) | Merci, Här President. Jo, Saache pointéiert formuléieren ass, mengen ech, wichteg. Et dierf een awer net vergiessen, datt een trotzdeem e Sockel brauch, ënnert deem e Gedanke schwéier formuléierbar ass. An déi Modeller, déi mer elo hei unhuelen, respektéieren awer dee Prinzip.

Och do kann ech drun erënneren: Zwielef Joer ass et, mengen ech, hier, do ware fir e Modèle de base fir en Deputéierten zwou Minutte virgesinn. An do fänkt dann awer un, eng Limitt no ënnen ënnerschratt ze ginn. Dat, wat mer hei fonnt hunn, ass, mengen ech, e gudde Kompromëss, mat deem jiddweree liewe kann.

An ech mengen och schonn, datt mer lues awer sécher ufänken, méi pointéiert Debatten ze féieren. Oder anescht gesot, wéi ech et eng Kéier dem fréieren Escher Buergermeeschter no enger kuerzer Budgetpresentatioun senger-säits gesot hunn: „Wann ee schonn näischt ze soen huet, soll ee sech wéinstens kuerzhalen.“

(Hilarité)

M. Claude Wiseler, Président | Sou, merci, Här Baum. Domat wär dann dës Diskussioun ofgeschlossen.

Da komme mer zur Ofstëmmung iwwert den Ännerungsvorschlag vum Chambersreglement 8352. Den Text steet am Document parlementaire 8352¹.

Vote sur la proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés 8352

D'Ofstëmme fänkt un. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. Vote par procuration, soen ech nach eng Kéier. Et sinn nach eng Rei Votten, déi net gemaach sinn. Kënnt Der nach eng Kéier duerchchecken? Ok, ech schléissen de Vott dann of.

D'Resultat vum Vott ass: 59 Jo-Stëmmen, keng Nee-Stëmm a keng Abstentioun. Dësen Text ass also ugehall mat 59 Jo-Stëmme bei kenger Nee-Stëmm a kenger Enthaltung.

Résultat définitif après redressement : la proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés 8352 est adoptée à l'unanimité des 60 votants.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer (par M. Marc Spautz), Jeff Boonen (par M. Alex Donnersbach), Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel (par Mme Stéphanie Weydert), Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar (par Mme Octavie Modert), Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp) et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering (par Mme Corinne Cahen), Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt (par Mme Carole Hartmann), Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. Gilles Baum) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz (par Mme Taina Bofferding), Francine Closener (par M. Georges Engel), M. Yves Cruchten (par M. Mars Di Bartolomeo), Mme Claire Delcourt (par M. Dan Biancalana), MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen (par Mme Paulette Lenert) et Mme Paulette Lenert ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos (par M. Tom Weidig) et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic (par M. François Bausch), Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring (par Mme Sam Tanson) ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Domat si mer dann um Enn vun eiser Sëtzung ukomm. D'Chamber kënnt muer um 14.00 Auer nees zesummen.

D'Sëtzung ass opgehuewen.

(La séance publique est levée à 19.10 heures.)